

Leo Trotskij

Om det kinesisk-japanska kriget

23 september 1937

Käre kamrat Diego Rivera:

Under de senaste dagarna har jag läst några av de snillefoster som oehleriterna och eiffeliterna* (det finns faktiskt en tendens som heter så!) har producerat angående inbördeskriget i Spanien och det kinesisk-japanska kriget. Lenin benämnde sådana här människors uppfattningar som ”barnsjukdomar”. Ett sjukt barn väcker sympati. Men sedan dess har tjugo år förflutit. Barnen har fått skägg och t.o.m. blivit skalliga. Men de har inte slutat upp med sitt barnsliga joller. Tvärtom har de mångdubblat sina egna fel och sin egen dumhet och lagt till lite extra neslighet. De trampar oss på hälarna. De lånar några av elementen från vår analys. De förvränger dessa i gränslös skala och ställer dem mot de övriga elementen. De mästrar oss. När vi skisserar en mänsklig gestalt, lägger de till en klumpfot. Om det är en kvinna, ritar de dit en tjock mustasch. När vi tecknar en tupp placerar de ett ägg under honom. Och de kallar denna fars för marxism och leninism.

I detta brev skall jag begränsa mig till att diskutera det kinesisk-japanska kriget. I min deklaration till den borgerliga pressen[†], förklarade jag att den plikt som förelåg alla arbetarorganisationer i Kina var att delta aktivt och i främsta ledet i det nuvarande kriget mot Japan, utan att för ett ögonblick överge sitt eget program eller sin självständiga aktivitet. Men detta är ju ”socialpatriotism!” skriker nu eiffeliterna. Det är kapitulation inför Chiang Kai-shek! Det är att överge klasskampens principer! Bolsjevismen predikade revolutionär defaitism i det imperialistiska kriget. Nu är både kriget i Spanien och kriget mellan Kina och Japan imperialistiska krig. ”Vår attityd till kriget i Kina är densamma. De kinesiska böndernas och arbetarnas enda räddning är att självständigt kämpa mot båda arméerna, mot den kinesiska armén likaväl som mot den japanska.” Dessa fyra rader, som jag hämtat ur ett eiffelitiskt dokument från den 10 september 1937, räcker för att vi skall kunna säga: vi har här att göra med antingen verkliga förrädare eller fullständiga idioter. Men idioti på denna nivå är liktydigt med förräderi.

Vi ställer inte och har aldrig ställt alla krig på samma nivå. Marx och Engels stödde irländarnas revolutionära kamp mot Storbritannien, polackernas mot tsaren, trots att i dessa två nationalistiska krig ledarna oftast var medlemmar av bourgeoisin och ibland även av den feodala aristokratin... i vilket fall som helst katolska reaktionärer. När Abd-el-Krim reste sig mot Frankrike, talade demokraterna och socialdemokraterna med hatfylld stämma om den ”vildsinte tyrannens” kamp mot ”demokratin”. Leon Blums parti stödde detta synsätt. Men vi marxister och bolsjeviker såg rifernas kamp mot den imperialistiska dominansen som ett progressivt krig.[‡] Lenin skrev hundratals artiklar för att demonstrera den grundläggande nödvändigheten att skilja mellan imperialistiska nationer och de koloniala och halvkoloniala länderna, vilka utgjorde den stora majoriteten av mänskligheten. Att tala om ”revolutionär

* Oehleriterna var anhängare till Hugo Oehler som i det amerikanska *Workers Party* ledde en sekteristisk fraktion som var motståndare till ett samgående med *Socialist Party*. Han uteslöts i oktober 1935 för disciplinbrott och bildade *Revolutionary Workers League*.

Eiffeliterna var anhängare till Paul Eiffel, ledare i en liten utsplittring från Oehlers RWL 1936. Han var emot militärt stöd till det republikanska Spanien mot Franco och till Chiang Kai-shek mot den japanska invasionen.

[†] Se artikeln *Japan och Kina*.

[‡] De berbiska stammarna i Rif-regionen i Marocko (rifberberna) gjorde 1921 uppror mot den spanska kolonialregimen under ledning av Abd-el-Krim. Efter de besegrats av de spanska styrkorna 1924 attackerade de den franska sektorn, men besegrades 1926 av en kombinerad spansk-fransk armé.

defaitism” i allmänhet, utan att skilja mellan utsugande och utsugna länder innebär en usel karikatyr av bolsjevismen och att ställa denna karikatyr i imperialismens tjänst.

I Fjärran Östern har vi ett klassiskt exempel. Kina är ett halvkolonialt land som Japan inför vår åsyn håller på att förvandla till ett kolonialt land. Japans kamp är imperialistisk och reaktionär. Kinas kamp strävar till frigörelse och är progressiv.

Men Chiang Kai-shek? Vi behöver inte ha några illusioner om Chiang Kai-shek, hans parti eller den härskande klassen i Kina, lika litet som Marx och Engels hade några illusioner om de härskande klasserna på Irland eller i Polen. Chiang Kai-shek är de kinesiska arbetarnas och böndernas bödel. Men idag tvingas han, mot sin egen vilja, att kämpa mot Japan för att bevara det som finns kvar av Kinas självständighet. Imorgon kan han mycket väl åter bli en förrädare. Det är möjligt, det är t.o.m. troligt. Ja, det är oundvikligt. Men idag kämpar han. Endast uslingar, skurkar eller fullständiga idioter kan vägra att delta i den kampen.

Låt använda exemplet med en strejk för att klargöra frågan. Vi stöder inte alla strejker. Om t. ex. en strejk sätts igång för att utesluta negrer, kineser eller japanska arbetare från en fabrik, är vi emot den strejken. Men om en strejk inriktas på att förbättra – i den mån den kan – arbetarnas förhållanden, är vi de första att ställa upp, oavsett hur ledarskapet ser ut. I den absoluta majoriteten av strejker är ledarna reformister, professionella förrädare, kapitalets agenter. De är emot varje strejk. Men då och då tvingas de genom massornas tryck eller genom den objektiva situationen att slå in på kampens väg.

Låt oss för ett ögonblick tänka oss en arbetare som säger till sig själv: ”Jag vill inte delta i strejker därför att ledarna är kapitalets agenter.” Denna ultravänsteristiska imbecilla linje skulle endast ge honom hans verkliga namn: *en strejkbrytare*. Det kinesisk-japanska kriget är ur denna synpunkt ett fullständigt analogt fall. Om Japan är ett imperialistiskt land och Kina är ett offer för denna imperialism, då stöder vi Kina. Den japanska patriotismen är en avskyvärd mask för att dölja ett världsomfattande rövartåg. Den kinesiska patriotismen är legitim och progressiv. Att ställa båda på samma plan och tala om ”socialpatriotism” kan endast de göra som aldrig läst någonting av Lenin, inte förstått någonting av bolsjevikernas hållning under det imperialistiska kriget, och som endast kan kompromettera och prostituera marxismens läror. Eiffeliterna har hört att socialpatrioterna anklagar internationalisterna för att vara fiendens agenter och säger till oss: ”Ni gör samma sak.” I ett krig mellan två *imperialistiska* länder är det varken fråga om demokrati eller nationell självständighet, utan om förtryck av underutvecklade icke-imperialistiska folk. I ett sådant krig står de två länderna på samma historiska plan. Revolutionärerna inom båda arméerna är defaitister. Men Japan och Kina står inte på samma historiska plan. Japans seger skulle innebära en förslavning av Kina, slutet på landets ekonomiska och sociala utveckling, och en kraftig förstärkning av den japanska imperialismen. Kinas seger skulle tvärtom innebära en social revolution i Japan och en fri utveckling, dvs. fri från yttre förtryck, av klasskampen i Kina.

Men kan Chiang Kai-shek säkra en seger? Jag tror inte det. Men det är han som började kriget och som nu leder det. För att ersätta honom är det nödvändigt att vinna inflytande bland proletariatet och inom armén, och för att nå detta mål är det nödvändigt att inte förbli hängande i luften, utan ställa sig i kampens mitt. Vi måste vinna inflytande och prestige i den *militära* kampen mot den främmande invasionen och i den *politiska* kampen mot bristerna, svagheterna och det inre förräderiet. Vid en viss tidpunkt som vi inte kan bestämma i förväg, kan och måste denna politiska opposition förvandlas till en väpnad konflikt, eftersom inbördeskriget liksom krig i allmänhet inte är någonting annat än en fortsättning av den politiska kampen. Men det är nödvändigt att veta när och hur denna politiska opposition skall omvandlas till ett väpnat uppror.

Under den kinesiska revolutionen 1925-27 angrep vi Kominterns politik. Varför? Det är nödvändigt att exakt förstå orsakerna. Eiffeliterna hävdar att vi ändrat vår attityd till den kinesiska frågan. Så kan de bara säga därför att de stackarna inte förstått någonting av vår attityd 1925-27. Vi förnekade aldrig att det var kommunistpartiets plikt att delta i bourgeoisins och småbourgeoisins krig i söder mot generalerna från norr, vilka var agenter för den utländska imperialismen. Vi förnekade aldrig nödvändigheten av ett militärt block mellan kommunistpartiet och Guomindang. Tvärtom var vi de första som föreslog det. Men vi krävde att kommunistpartiet skulle upprätthålla hela sin politiska och organisatoriska självständighet, dvs. att under inbördeskriget mot imperialismens inre agenter liksom i det nationella kriget mot utländsk imperialism, måste arbetarklassen, samtidigt som den står i främsta ledet i den *militära* kampen, också förbereda bourgeoisins *politiska* störtande. Vi stöder samma politik i det nuvarande kriget. Vi har inte ruckat en tum på vår ståndpunkt. Oehleriterna och eiffeliterna har å andra sidan inte förstått ens en bråkdel av vår politik, varken den vi förde 1925-27 eller den vi för idag.

I min deklaration till den borgerliga pressen i början av den nuvarande konflikten mellan Tokyo och Nanking, betonade jag framför allt nödvändigheten av ett aktivt deltagande från de revolutionära arbetarnas sida i kriget mot de imperialistiska förtryckarna. Varför gjorde jag det? Ja, först och främst för att det var riktigt ur marxistisk synvinkel; för det andra med tanke på våra kinesiska kamraters öde. Imorgon kommer GPU, som är i allians med Guomindang (liksom med Negrín i Spanien), att framställa våra kinesiska vänner som "defaitister" och japanska agenter. De bästa av dem, med Chen Duxiu i spetsen, kan bli nationellt och internationellt komprometterade och mördade. Det var nödvändigt att energiskt betona att Fjärde Internationalen stod på Kinas sida gentemot Japan. Och jag tillade samtidigt: *utan att överge vare sig sitt program eller sin självständighet.*

De eiffelitiska idioterna försöker skämta om denna "reservation". "Trotskisterna", säger de, "vill tjäna Chiang Kai-shek i handling och proletariatet i ord". Att aktivt och medvetet delta i kriget innebär inte alls att "tjäna Chiang Kai-shek", utan att tjäna ett kolonialt lands självständighetskamp *trots* Chiang Kai-shek. Och de ord som riktats mot Guomindang är ett medel för att skola massorna att störta Chiang Kai-shek. Att delta i den *militära* kampen under Chiang Kai-sheks order, eftersom det tyvärr är han som har befälet i befrielsekriget – att *politiskt* förbereda Chiang Kai-sheks störtande... det är den enda revolutionära politiken. Eiffeliterna ställer "klasskampens" politik mot den "nationalistiska och socialpatriotiska" politiken. Lenin bekämpade livet ut denna abstrakta och sterila opposition. För honom bestämde världsproletariatets intresse plikten att hjälpa förtryckta folk i deras nationella och patriotiska kamp mot imperialismen. De som ännu inte förstått detta, 25 år efter världskriget och 20 år efter Oktoberrevolutionen, måste skoningslöst avvisas som det revolutionära avantgardets värsta inre fiender. Detta är precis detta som är fallet med Eiffel och hans meningsfränder!

L. Trotskij

Översättning: *Martin Fahlgren*